

18 odpovědí na nejasné daňové otázky

Zbývá posledních pár dní na to, abyste dali dohromady daňové přiznání za loňský rok. Jestli je to pro vás těžká disciplína, protože řešíte nějakou zapeklitější daňovou situaci, možná vám poradíme v následujícím přehledu.

Jolana Nováková
spolupracovnice MF DNES

Pokud nejste podnikatel s datovou schránkou - což jsou v této době v podstatě všichni podnikatelé, protože stát jim datovky zřídil automaticky - a budete podávat daňové přiznání v papírové podobě, máte na to už jen deset dní. Formuláře totiž musíte doručit finančnímu úřadu nejpozději 1. dubna 2023.

Ačkoli existuje spousta návodů a elektronické formuláře na portále mojedane.cz jsou opravdu návodné, obvykle se při vyplňování vynoří nějaké nejasnosti. Přinášíme odpovědi na otázky, které zajímaly čtenáře MF DNES a jež se nejčastěji opakovaly.

Vyplňování formulářů a platba daní

1. Budu sám podávat daňové přiznání, ale nejsem podnikatel - jen jsem měl kromě hlavního pracovního poměru ještě práci na dohodu. Mám z minulosti datovou schránku, ale moc si s technickou nerozumím. Musím podávat daňové přiznání elektronicky?

Nemusíte. Povinnost má pouze ten, komu byla datová schránka zřízena ze zákona. Máte-li datovou schránku dobrovolně, můžete ji přesto využít v případě, že máte kromě zaměstnání i jiné příjmy. Prolouží se vám lhůta do 2. května. Elektronické podání není složité a ušetří vám čas.

2. Nejsem si jistá, jak vyplnit úvodní stranu formuláře. V roce 2022 jsem do 15. prosince bydlela v Kladně, koncem roku jsem se přestěhovala do Přerova. Kterému finančnímu úřadu mám podávat daňové přiznání?

Budete je podávat v Přerově. Kladenskou adresu do formuláře ani nepíšete - v kolonkách 12 až 18 se uvádí adresa platná v den podání daňového přiznání. Řádky 19 až 22 byste vyplňovala jen tehdy, kdybyste se přestěhovala až počátkem roku 2023.

3. Když nestihnou podat daňové přiznání do 1. dubna, mohu se ještě rozhodnout pro elektronické odeslání? Mohu to udělat, i když nemám datovou schránku? A musím to finančnímu úřadu hlásit?

Daňové přiznání můžete podat, i když nemáte datovou schránku, na portálu mojedane.cz se můžete přihlásit i jinými způsoby - například pomocí bankovní identity či mobilního klíče. V případě elektronického podání je termín do 2. května, finančnímu úřadu nemusíte nic oznamovat.

Slevy na daní

4. V lednu 2022 jsem nastoupila na mateřskou a následně navázala rodičovskou. Nemám žádné další příjmy. S otcem dítěte jsme se vzali v půlce července. Za které měsíce si můžu muž uplatnit slevu na vyživovanou manželku?

Nejdříve za měsíc, ve kterém jste byli od prvního dne manželé, ve vašem případě tedy od srpna. Pozor však! Slevu lze uplatnit jen v případě, že vaše příjmy nepřesáhly částku 68 000 korun za rok. Nejde však jen o to zdanitelné ze zaměstnání, z podnikání...), do limitu se počítá i nemocenská (a tudíž i peněžitá pomoc v mateřství) a důchody. Nastoupili-li jste na mateřskou v lednu, dá se předpokládat, že jste zmíněnou hranici ročních příjmů překročila. Rodičovská, sociální dávky a třeba výživné na děti se naopak do limitu

nepočítají, v příštím roce bude moci váš muž slevu využít, tedy pokud si nezačne přivydělávat.

5. Není mi jasný vztah zvýhodnění na vyživované dítě a slevy na studenta - mohu jako rodič využít obojí, když syn studuje na střední škole?

Slevu na vyživované dítě uplatňují rodiče. Podmínkou je, že s dítětem žijí ve společné domácnosti (platí i v případě, že je potomek přes týden v internátu či na koleji) a že je studentem (do 26 let).

Slevu na studenta naopak využívá sám student. A to i v případě, že si vydělává - ať už podniká, nebo je při studiu zaměstnaný. Student si současně uplatní i slevu na poplatníka.

Sleva na vyživované dítě (ta pro rodiče) a sleva na studenta se mohou kombinovat.

6. Manželka má dceru z prvního vztahu, která žije s námi. Spolu máme ročního syna, žena je s ním na rodičovské. Na syna si uplatňuji zvýhodnění na vyživované dítě. Jak je to s úlevou na dceru? Může ji někdo využít? Manželka nemá kromě rodičovské jiné příjmy. Otec dítěte s ním nežije, já jsem sice ve stejné domácnosti a mám příjmy, ale nejsem rodič...

Jako partner matky dítěte, který s ním žije v jedné domácnosti, si slevu můžete uplatnit i vy. Přesně jak píšete - u manželky by to nemělo smysl a otec dítěte zvýhodnění využít nemůže, protože nežije v jedné domácnosti.

Odečitatelné položky

7. Vím, že je možné daňové uplatnit poskytnuté dary. Já nepřispívám žádné nadaci, ale kupuji si charitativní časopis od

jedné prodejny, a protože si cením její snahy porvat se se životem, dávám jí místo stokrát pět set korun. Mohu si také ulevit na daních?

Bohužel, v tomto případě to není možné - daňové lze odečíst dary poskytnuté obcím, krajům, organizačním složkám státu nebo právnickým osobám, například neziskovým organizacím založeným za účelem poskytování pomoci lidem, zvířatům, přírodě, sportu... Dar lze dát i fyzickým osobám, ale jen když jsou poskytovateli zdravotních služeb, provozují školy a školská zařízení, a to pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata, pro péči o ohrožené druhy živočichů... Pokud chcete přispět přímo někomu ohroženému, můžete, ale jen na některé zdravotnické a vzdělávací pomůcky, a to nezletilým či těm, kdo dostávají invalidní důchod.

8. Řeším životní pojištění. Měl jsem smlouvu se spořením a platby pojistného jsem si odedl od daňového základu. Dělal to za mne vždy mzdová účetní. Loni jsem se s pojistovnou rozešel pro nespokojenost při pojistném plnění přípojištěního úrazu. Smlouvu jsem vypověděl a založil si novou u konkurenčního ústavu. Platím měsíčně stále stejnou částku, opět jde o smlou-

vu se spořením. Prý však musím původní úlevy dodat...

Záleží na tom, jak jste se s původní pojistovnou vypořádali. Nedodržel jste totiž podmínky pro daňové zvýhodnění: trvání smlouvy alespoň 60 měsíců a do roku, kdy vám bude 60 let. Pokud jste si u ukončené smlouvy nechal poslat peníze na svůj účet a teprve pak jste šel nově pojištění, budete opravdu muset dodávat. Jedinou cestou, jak se tomu vyhnout, bylo mít již předem sjednané nové pojištění a obytné nechat poslat rovnou na novou smlouvu. Mzdové účetní byste pak dodal kopii nové pojistné smlouvy a vše by mohlo pokračovat. Jestliže jste takto nepostupoval, musíte uvést daňové úlevy z posledních deseti let do daňového přiznání jako příjem podle § 10 (budete vyplňovat Přílohu číslo 2).

9. Chtěl bych si jako odečitatelnou položku uplatnit náklady na vzdělávací kurz tvorby webových stránek, který potřebuji ke své práci. Kurz jsem si platil sám, nešlo o peníze od zaměstnavatele. Je to možné?

Náklady na kurz tohoto typu není možné uvést jako odečitatelnou položku, podobně jako třeba výdaje za jazykové či sebezbožnové kurzy. Obecně můžeme říci, že úlevu lze uplatnit u kurzů, kte-

ré vyžaduje zákon, abyste mohli práci vykonávat - například svářečské zkoušky. V konkrétním případě je vždy dobré obrátit se na daňového poradce.

Odpovídala:
Blanka Marková, Ekofi.cz

Příjmy ze zahraničí

10. Podnikám. V roce 2022 jsem byl devět měsíců v Japonsku. Pracoval jsem na dálku pro české firmy, fakturoval jsem v korunách na český účet. V Česku platím zdravotní i sociální pojištění. V Japonsku hradím komerční pojištění, žádné příjmy odtud nemám. Mohu podat standardní daňové přiznání, nebo musím nějak zmínit svůj pobyt v zahraničí?

Pro posouzení budeme předpokládat, že jste si po celou dobu pobytu v Japonsku udržoval v České republice stálý byt a byl jste tedy po celý rok 2022 podle zákona o daních z příjmů daňovým rezidentem v ČR. Daňoví rezidenti ČR mají povinnost v daňovém přiznání uvést své celosvětové příjmy bez ohledu na skutečnost, zda plynou z domova, nebo zahraničí. Veškeré příjmy z podnikání budou tedy vykazány v daňovém přiznání standardně jako příjmy ze samostatné výdělečné činnosti. V případě, že by byla

Musíte podávat daňové přiznání?

ANO

- ▶ Jste zaměstnaní, ale vaše ostatní výdělky, například z podnikání či pronájmu, přesáhly 6 000 korun ročně.
- ▶ Pokud máte jednoho hlavního zaměstnavatele a současně ve stejném období i jiné příjmy ze závislé činnosti - nejčastěji dohoda o pracovní činnosti nebo dohoda o provedení práce (u DPP jde o příjmy nad 10 000 korun od jednoho zaměstnavatele v měsíci - u nižších příjmů z tohoto typu dohody odvede zaměstnavatel daň automaticky).
- ▶ Nejste zaměstnaní a máte příjem z podnikání, pronájmu

- či z takzvaných ostatních činností vyšší než 15 000 korun za rok. Týká se to například důchodců, studentů, lidí na rodičovské.
- ▶ Vykazujete ztrátu z podnikání - sice jste neměli zisk ani 15 000 korun, ale o ztrátu si budete chtít zvýšit výdaje v následujícím období, proto je třeba podat daňové přiznání.
- ▶ Dostáváte příjmy ze zahraničí, a zároveň i z činnosti v tuzemsku.
- ▶ Pokud jste OSVČ, v roce 2022 jste neměli příjmy z této činnosti a nemáte ani žádné jiné, oznamte to svému správ-

- ci daně podáním nulového přiznání.
- ▶ Dědili jste nebo jste dostali dar hodnotnější než 15 000 korun od někoho cizího.
- ▶ Vyhráli jste v loterii a její organizátor vám neodvedl.
- ▶ Obdrželi jste pojistné plnění, které je náhradou mzdy (například u pracovního úrazu).
- ▶ Máte příjmy nad 100 000 korun z prodeje cenných papírů, které jste vlastnili kratší dobu než tři roky.
- ▶ Máte určité příjmy z prodeje nemovitostí.
- ▶ Máte příjmy z prodeje auta, lodě či letadla, které jste vlastnili méně než jeden rok.

NE

- ▶ Jste pouze zaměstnaní (i když uplatňujete úroky z hypotéky, dary charitě, platby životního pojištění...).
- ▶ Pokud máte jen příjmy z více zaměstnání, která probíhala postupně za sebou, můžete požádat svého posledního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování záloh, musíte mu však dodat potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozích zaměstnavatelů.
- ▶ Nemáte žádné příjmy nebo jen ty, které jsou od daně osvobozené (sem patří například podpora v nezaměstnanosti, rodičovská, výživné,

- nemocenská, stipendium, ale také například pojistná plnění - pokud se netýkají náhrady mzdy).
- ▶ Máte kromě zaměstnání jen příležitostné příjmy (§ 10 zákona o daních z příjmů) do 30 000 korun za rok.
- ▶ Máte výdělky daněné srážkovou daní (dividendy, podíly na zisku, úroky z bankovních vkladů, dohody o provedení práce do 10 000 korun měsíčně, honoráře za příspěvky do médií do 10 000 korun měsíčně...).
- ▶ Vaše příjmy jsou pouze ze závislé činnosti v zahraničí, které jsou vyňaty ze zdanění.

- ▶ Dědili jste nebo dostali dar od příbuzných.
- ▶ Vyhráli jste v loterii a její organizátor vám odvedl.
- ▶ Máte příjem z prodeje nemovitostí, které jste vlastnili déle než deset let (na majetek pořízený do konce roku 2020 se vztahuje pětiletá lhůta) nebo v nich bydlili déle než dva roky.
- ▶ Prodali jste osobní majetek. Výjimka je u aut, lodí a letadel, které jste vlastnili méně než rok.

Pozn.: Uvedený výčet situací obsahuje základní informace. V případě pochybností se vždy obraťte na daňového poradce.

povinnost příjem zdanit i v zahraničí (ve státě zdroje), pak by byla zaplacená v cízině byla zohledněna v Příloze číslo 3 daňového priznání v souladu s příslušným ustanovením smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Zároveň bych doporučil situaci prověřit v Japonsku, zejména s ohledem na vznik stálé provozovny v zemi, na vznik daňové rezidence fyzické osoby v Japonsku a na bilaterální smlouvu o sociálním pojištění mezi ČR a Japonskem.

11. Studuji. V létě 2022 jsem strávila osm týdnů v Rakousku, kde jsem pracovala jako recepční. Vyděla jsem si 3 000 eur měsíčně, zaměstnavatel mi říká, že z takového příjmu se daň neplatí. Je to tak, nebo mám řešit daňové priznání v Česku?

Předpokládáme opět, že jste byla celý rok 2022 daňovým rezidentem v České republice. V případě, že příjem ze zaměstnání v Rakousku byl jedním, který jste v roce 2022 měla, povinnost podat daňové priznání podle zákona o daních z příjmů v České republice mít nebudete. Pokud byste však měla i jiné příjmy, tak již budete muset priznání podat a uvést v něm všechny příjmy včetně toho ze závislé činnosti v Rakousku.

12. Mám živnostenský list, šiji bytové dekorace a často je prodávám na trzích. Loni jsem byla dvakrát i na trhu v Německu, zákazníci mi platili v eurech. Jak mám převést eura na koruny pro daňové účely?

Poplatníci, kteří nevedou účetnictví, mohou k přepočtu cizí měny využít jednotný kurz vyhlášený každoročně Generálním finančním ředitelstvím (GFR). Pro rok 2022 byl jednotný kurz vyhlášen v pokyny GFR - D-60 zveřejněném ve finančním zpravodaji č. 01/2023 dne 5. ledna 2023. Alternativně lze pro přepčet cizí měny použít kurz České národní banky v souladu s účetními pravidly. U cizích měn neuvedených v kurzovním listku se použije přepčet přes třetí měnu, kterou si mezi sebou poplatníci dohodnou, případně lze využít služeb znalců se specializací na devizovou problematiku. To platí například pro ruský rubl, u kterého ČNB s platností od 2. 3. 2022 pozastavila vyhlášení kurzu v režimu „kurzy devizového trhu“.

Odpovídá:
Miroslav Kocman, Rödl & Partner

Jednotné kurzy cizích měn pro rok 2022		
země	měna	Kč
EU	1 euro	24,54
Chorvatsko	1 kuna	3,25
Polsko	1 zlotý	5,24
USA	1 dolar	23,41
Velká Británie	1 libra	28,72
Švédsko	1 koruna	2,30
Švýcarsko	1 frank	24,51
Maďarsko	100 forintů	6,26

Díky odečitatelným položkám můžete ušetřit na dani

Jaký je princip odečitatelných položek? Stát vám dovolí snížit si daňový základ, a počítat tak daň z příjmů z nižší částky. Nejprve však musíte nějaké peníze vydat na podporovaný účel. Ve skutečnosti tak ušetříte 15 procent (sazba daně) x částka, kterou jste zaplatili (věnovali, naspořili...). Pokud žádáte o zúčtování daně z příjmů svého zaměstnavatele, příslušná potvrzení jste mu dodali do 15. února. Některé banky a pojišťovny posílají doklady elektronicky.

DOBROČINNÉ DARY A DÁRCOVSTVÍ KRVE
Odečíst můžete minimálně 1 000 korun, za rok 2022 je umožněno zákonem 128/2022 Sb. uplatnit maximálně 30 procent daňového základu. Jde o klasické dary na charitu, ale třeba i dětským oddílům, sportovním klubům, obcím... Potřebujete potvrzení od příjemce daru. U darování krve se jeden oděr počítá jako dar 3 000 korun.
Ušetříte: 15 procent z darované částky

ÚROKY Z ÚVĚRŮ NA BYDLENÍ
Úroky z hypoték a z úvěrů ze stavebního spoření. Daňový základ

Příjmy zvané ostatní
13. Na jaře 2022 jsem investoval 400 000 korun do dluhopisů. Jenže pak jsem se o firmě dozvěděl nepříznivé informace a rozhodl se i za cenu penále peníze vybrat. Zpět jsem v listopadu dostal jen 300 000 korun. Prý i tak musím podávat daňové priznání. Hrozí mi pokuta, když to neudělám?

Příjem z prodeje dluhopisů musíte uvést do daňového priznání jako ostatní příjem podle § 10, přestože jste prodával se ztrátou. Příjem a související výdaj (to, zač jste dluhopisy nakoupil) se uvede do Přílohy číslo 2 daňového priznání.

Co se týče pokuty, pokud jste měl povinnost podat daňové priznání a neučinil jste tak, pak vás finanční úřad může vyzvat k nápravě. V takovém případě se uplatňuje pokuta za pozdní podání, která se odvíjí od výše celkové daňové povinnosti v priznání deklarované (pozor, nikoli od výše daňového nedoplatku). Sankce za pozdní podání se počítá jako 0,05% daňové povinnosti za každý den prodlení, ale maximálně může dosáhnout 5% deklarované daňové povinnosti. Pokud daňové priznání nepodáte vůbec, ačkoli jste tuto povinnost měl, činí pokuta vždy minimálně 500 Kč.

14. Mám chovatelskou stanicí psů, v ní čtyři uchovené feny a loni jsem prodala 30 štěňat po 40 000 korunách. Celkem tedy za 1,2 milionu korun. S činností jsem měla náklady 500 000 korun, ke zdanění tedy 700 000 korun. Příjmy priznávám podle § 10 a vždy jsem vše řádně dani. Kamarádka mi ale říká, že bych se měla stát platkyní DPH, protože jsem měla příjmy vyšší než milion. Je to tak?

Zatímco v oblasti daní z příjmů nemusí být nutné vyžadováno, aby tato činnost byla vykonávána v rámci podnikání, v oblasti DPH je to výkon tzv. ekonomické činnosti a dělá to z vás osobu povinnou k dani, která se při dosažení určité výše obrátu z této ekonomické činnosti povinné stane plátcem DPH.

Do konce roku 2022 platilo, že pokud váš obrát z ekonomické činnosti překročil za 12 po sobě jdoucích měsíců jeden milion korun, byla jste povinna podat přihlášku k registraci k DPH do 15. dne měsíce následujícího po měsíci překročení obrátu. Od 1. ledna 2023 se však plátcem DPH povinné stává pouze podnikatel, který překročí obrát dva miliony korun během jakýchkoli 12 po sobě jdoucích měsíců. Podle přechodných ustanovení novely zákona se ani podnikatelé, jejichž obrát sice překročil původní limit v listopadu nebo v prosinci 2022, ale nepřesáhl dvoumilionovou hranici platnou od roku 2023, nemuseli registrovat jako plátcí DPH.

15. Jsem zaměstnaná a ve volném čase se věnuji tvorbě

drátovaných šperků. Většinu jich využívají sama či rozdám jako dárky. Občas však některý prodám na internetovém tržišti. Celkem za 5 000 korun ročně. Je to příjem do 6 000 korun za rok, takže bych jako zaměstnanec neměla mít povinnost podávat daňové priznání. Četla jsem však, že když něco dělám pravidelně, měla bych mít živnostenský list, podávat daňové priznání a hlavně platit navíc zdravotní pojištění. Jak to je?

Podle živnostenského zákona je živností soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku. V případě prodeje vlastních výrobků není potřeba živnostenské oprávnění, jestliže je to prodeje nesoustavný. Soustavná činnost je taková, která se pravidelně opakuje, a lze za ni považovat i to, když je člověk zaměstnan a zahajuje podnikání ve svém volném čase s tím, že bude vykonávat tuto činnost dlouhodobě a hodlá z ní dosahovat zisku. V takovém případě je potřeba si vyřídít živnostenský list, a přestože jsou příjmy nižší než 6 000 korun, podat daňové priznání, kde budou peníze zdaněny jako příjem z podnikání, a podat také přehledy o příjmech a výdajích na okresní správu sociálního zabezpečení a příslušnou zdravotní pojišťovnu.

Jste-li zaměstnaná, bude vaše podnikání považováno za výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti a budete povinna platit pojistné na sociální zabezpečení pouze tehdy, pokud by příjem ze samostatné výdělečné činnosti dosáhl v roce 2022 částky 93 387 korun (v roce 2023 to bude 96 777 korun). Zdravotní pojištění platit musíte i jako OSVČ vykonávající činnost vedlejší, ale nevztahuje se na vás povinnost odvádět z minimálního vyměřovacího základu, ale pouze z toho vypočteného dle vašeho skutečného výdělku. Zároveň nemáte povinnost platit zálohy na zdravotní pojištění a pojistné se hraadí jednorázově za celý kalendářní rok.

Ušetříte: až 3 600 korun
PENZIJNÍ PŘÍPOJISTĚNÍ A DOPLNKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ
Odečíst jde maximálně 24 000 korun ročně, nutné je přitom naspořit vlastními silami (nezapočítává se tedy případný příspěvek zaměstnavatele) 36 000 korun (prvních 12 000 zakládá nárok na státní příspěvek, až pak je možný odpočet). Smlouvu je třeba mít alespoň pět let a nevyplácet ji dřív než v 60 letech. Potvrzení obdržíte od penzijní společnosti.
Ušetříte: až 3 600 korun

16. la garsonku. Pak jsem se seznámila s mužem, který měl také garsonku, po nějakém čase jsme se rozhodli naše byty prodat a pořídit si větší společný. Já jsem utržila 3 500 000 korun. Plynou mi z prodeje nějaké daňové povinnosti, když peníze investuji do nového bydlení?

Pokud jste vlastníkem nemovitosti a měla jste v ní bydliště alespoň dva roky bezprostředně před prodejem, pak je váš příjem od daně z příjmů osvobozen. Daň neplatíte ani tehdy, pokud jste v nemovitosti bydlela kratší dobu než dva roky před prodejem, ale příjem použijete k řešení vlastní bytové situace, například na koupi a rekonstrukci nového bydlení. Podmínkou však je, že svůj záměr oznámíte správci daně ve lhůtě pro podání daňového priznání za rok, v němž k obdržení příjmů došlo. Příjem z prodané nemovitosti musíte investovat do bytové potřeby nejpozději do jednoho roku následujícího po tom, v němž jste obdržela peníze z prodeje. Je-li příjem z prodeje větší, než kolik investujete do nového bydlení, je od daně osvobozena pouze ta část, kterou jste využili na uspokojení bytové potřeby. Zbytek po odpočtu souvisejících výdajů podléhá zdanění sazbami 15, popřípadě 23 %.

17. Zdědila jsem po otci filatelickou sbírku. Znalec odhadl její hodnotu na 800 000 korun. Já ke známým nemám vztah, a tak jsem kolekci za uvedeno cenu prodala. Musím příjem priznávat, a pokud ano, jak?

Příjem z prodeje osobního majetku, tedy i sbírky známek, je osvobozen od daně z příjmů a nebudete ho uvádět do daňového priznání.

18. Nerozumím hranici 30 000 korun u ostatních příjmů. Mám příjmy zhruba 25 000 korun ročně za pomoc sousedům (něco jako hodinový manžel, jen několikrát do roka). Prý i tak bych měl podávat daňové priznání...

ODBOROVÉ PŘÍSPĚVKY
Je možné si odečíst až 3 000 korun ročně, nejvýše 1,5 % příjmu podle § 6. Potvrzení dostanete od odborové organizace.
Ušetříte: až 450 korun

ZKOUŠKY Z DALŠÍHO ODBOROVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
Lze odečíst až 10 000 korun za rok (zdravotné pojištění 13 000, nebo 15 000 korun podle stupně pojištění). Předem konzultujte s poradcí, zda se úleva týká právě vás, podmínky jsou totiž stanoveny poměrně složitě.
Ušetříte: až 1 500 korun (pojištění 1 950, či 2 250 korun)

Důležité je správně posoudit, zda jde o příležitostnou činnost, nebo už podnikání, které je definované zákonem jako soustavná a samostatná činnost prováděná na vlastní jméno, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku. Pokud je činnost náhodná, nahodilá nebo příležitostná, je příjem z ní do 30 tisíc korun ročně od daně osvobozen. Je-li ale vykonávána s vidinou, že se bude, byť jen jednou za rok, opakovat a jejím účelem je dosahovat zisku, je to již podnikání. V druhém případě pak vzniká nejen povinnost podat daňové priznání a příjmy v něm adekvátně zdanit, ale je také nutné podat přehledy o příjmech a výdajích pro účely sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a uhradit související pojistné.

Odpovídala:
Gabriela Ivanco, Mazars

Jak podat daňové priznání

- Pokud máte jen zaměstnanec příjmy a přívrýdky z pronájmu či takzvané „ostatní příjmy“ (tedy nikoli přívrýdky podnikatelské), můžete odezdat priznání v papírové podobě. Podnikatelé, kteří mají datovou schránku, musí podat priznání elektronicky. Papírové formuláře jsou k mání zdarma na finančním úřadě, nebo si je můžete vytisknout z internetu.
- Pohodlnější je vyplňovat tiskopisy elektronicky - zadáte jen nejnětější údaje a výpočty se provedou automaticky - snižíte tak riziko chyb. Využít můžete formuláře na www.idnes.cz/dane. Vyplníte je v počítači, pak je můžete vytisknout, podepsat a odezdat finančnímu úřadu. Můžete je donést osobně do podatelny (na kopii si nechte potvrdit předání) či poslat poštou (nejlépe doporučeně).
- Úplně jednoduchostí je podání prostřednictvím portálu mojedane.cz. Je třeba se přihlásit elektronickou identitou. Klienti AirBank, České spořitelny, ČSOB, Fio, Monety, Komerční banky, Raiffeisenbank a nově UniCreditbank ji mají v rámci internetbankingu. Kdo bankovní identitu nemůže využít, může si stáhnout třeba aplikaci Mobilní klíč eGovernmentu. Po přihlášení zvolíte sekci Elektronická podání pro Finanční správu, vyberete z nabídky správný tiskopis (daň z příjmů fyzických osob), vyplníte (ná-pověda je funkční), přiložíte naskenované či ofoceně přílohy, odkliknete a hotovo.

Slevy na dani

Využití slevy si přímo snižujete vypočtenou daň - ušetříte tedy celou uvedenou částku. Nemůžete však jít do minusu a doufat, že vám stát vyplatí něco navíc, ne nejlepším případě neplatíte žádnou daň.
● **Na sebe** (na poplatníka): 30 840 Kč/rok
● **Na živovanou manželku:** 2 070 Kč/měs.
● **Na studenta** (poplatník je student): 335 Kč/měs.
● **Školovné:** až 16 200 Kč/rok/dítě
● **Zdravotné pojištění:**
• Invalidní 1. a 2. stupně: 210 Kč/měs.
• Invalidní 3. stupně: 420 Kč/měs.
• ZTP/P: 1 345 Kč/měs.

Kam poslat peníze

Nejjednodušší je zaplatit daň bankovním převodem. Vždy je třeba uvést předčíslí 721 - to znamená, že platíte daň z příjmů. Pak za poněkodem následuje číslo podle kraje:

- **Praha** 721-77628031/0710
- **Středočeský kraj** 721-77628111/0710
- **Jihočeský kraj** 721-77627231/0710
- **Plzeňský kraj** 721-77627311/0710
- **Karlovarský kraj** 721-77629341/0710
- **Ústecký kraj** 721-77621411/0710
- **Liberecký kraj** 721-77628461/0710
- **Královéhradecký kraj** 721-77626511/0710
- **Parubický kraj** 721-77622561/0710
- **Kraj Vysočina** 721-67626681/0710
- **Jihomoravský kraj** 721-77628621/0710
- **Olomoucký kraj** 721-47623811/0710
- **Moravskoslezský kraj** 721-77621761/0710
- **Zlínský kraj** 721-47620661/0710

Variabilní symbol platby je vaše rodné číslo bez lomítka. Platit můžete i hotově přímo v pokladně finančního úřadu. Anebo poštou, složenkou typu A.

Druhý příjem

Příjmy podle § 6 - zaměstnání
● Pokud sami podáváte daňové priznání, potvrzení o příjmech dostanete od zaměstnavatele. Vůči zaměstnavatelským příjmům nelze uplatnit žádné výdaje.

Příjmy podle § 7 - podnikání a honoráře

● Příjmy musíte evidovat vždy. Vydáje lze uplatnit několika způsoby:
a) Vyčíslení jednotlivých nákladů - evidujete faktury, účtenky. Můžete je uplatnit buď formou daňové evidence (dříve jednoduché účetnictví), či účetnictví (když zvané podvojné). Účetnictví musí vést povinné podnikatelé s ročními příjmy nad 25 milionů korun.

b) Paušální vyčíslení výdajů - u příjmu do dvou milionů korun ročně je možné odečíst určité procento jako výdaj: 80% - zemědělská a řemeslná živnost, 60% - jiné živnosti, 40% - podnikání podle zvláštních předpisů.

Podnikatelé s příjmy do dvou milionů korun ročně mohou zvolit paušální daň a platit tak předem domluvenou částku - k takové formě daně je nutné se přihlásit předem do 10. ledna daního roku.

Příjmy podle § 9 - pronájem
● Příjmy evidujete všechny, náklady bud zaznamenáváte, nebo můžete využít jejich paušální vyčíslení. U pronájmů se odečítá jako výdaj 30 % příjmů.

Příjmy podle § 10 - ostatní příjmy
● Je nutné evidovat konkrétní výdaje, pouze v případě příležitostných ostatních příjmů, které spadají do kategorie zemědělská a lesnická činnost, je možné odečíst paušálně 80 %.

Zvýhodnění na děti

Má na ně nárok rodič využívající dítě. Pokud je nárok na slevy na děti vyšší než daň, kterou si rodič vypočte v daňovém priznání, může dokonce od státu dostat bonus - tolik, kolik je uznaná sleva na vyživovanou dítě minus vypočtená daň. Výše bonusu není omezena, roční příjem rodiče však musí být vyšší než 97 200 Kč.

- **1. dítě:** 1 267 Kč/měs.; 15 204 Kč/rok
- **2. dítě:** 1 860 Kč/měs.; 22 320 Kč/rok
- **3. a další dítě:** 2 320 Kč/měs.; 27 840 Kč/rok
- **dítě ZTP/P:** dvojnásobek částek

SERIAL	DANĚ V MF DNES
7. února	pro zaměstnance pro ty, kdo si přivydělávají pronájmem, příležitostnou činností či na smlouvu pro malé podnikatele
14. února	
21. února	pro důchodce, rodiče a studenty dané na poslední chvíli, otázky a odpovědi sociální a zdravotní pojištění
28. února	
21. března	
4. dubna	